

ประกาศราชวิทยาลัยวิสัญญีแพทย์แห่งประเทศไทย

ปี พ.ศ.๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางระบุฉลากยาวิสัญญี

Guidance for Labels of Anesthesia Medications

บทนำ

เนื่องจากการปฏิบัติงานทางวิสัญญีมีความจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับการใช้ยาที่มีฤทธิ์แรงหลายชนิด จึงต้องมีความระมัดระวังในการใช้สูง รวมทั้งการปฏิบัติงานมักเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ต้องการความรวดเร็วในการดูแลผู้ป่วยที่อยู่ในสภาวะวิกฤตและฉุกเฉิน ประกอบกับมีสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดความสับสน ไขว้เขว เสียสมาธิเข้ามารบกวนการปฏิบัติงานได้หลายอย่าง ทำให้อาจเกิดความเสี่ยงในการให้ยาผิดพลาดได้ ซึ่งอาจส่งผลเสียและเกิดภาวะแทรกซ้อนต่อผู้ป่วย

การระบุฉลากยาที่มีความชัดเจนทั้งสีและตัวอักษรของชื่อยาและขนาดความเข้มข้นของยาที่เตรียมไว้ จึงมีความสำคัญในการป้องกันความผิดพลาดทางยา

คำจำกัดความ

“ฉลากยา” หมายถึง ป้ายบอกชื่อยา หรือข้อความแสดงไว้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยา

วัตถุประสงค์

ราชวิทยาลัยวิสัญญีแพทย์แห่งประเทศไทยได้จัดทำแนวทางฉบับนี้ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและคำแนะนำในการระบุฉลากยาทางวิสัญญี เพื่อป้องกันความผิดพลาดทางยาและเป็นเครื่องมือส่งเสริมคุณภาพของการบริบาลด้านวิสัญญีวิทยาที่เหมาะสมกับทรัพยากรและเงื่อนไขของสังคมไทย

ขอบเขต

แนวทางฉบับนี้ใช้สำหรับบุคลากรทางวิสัญญีเพื่อใช้เป็นแนวทางเวชปฏิบัติและคำแนะนำในการระบุฉลากยาทางวิสัญญี ในสถานพยาบาลระดับต่างๆ ในประเทศไทย โดยไม่ได้ถือเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติหรือข้อบังคับแต่อย่างใด สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์และความเหมาะสม

องค์ประกอบ

1. ข้อมูลบนฉลาก ประกอบด้วย

- ชื่อยา แนะนำให้ใช้เป็นชื่อสามัญทางยา (generic name)
- ความเข้มข้นของยา (concentration)
- ปริมาตรของยา (volume) หากบรรจุภัณฑ์เป็นกระบอกฉีดยา (syringe) ซึ่งมีการระบุปริมาตรย่อยที่ละเอียดชัดเจนอาจไม่จำเป็นต้องมีการระบุปริมาตร
- วันเดือนปีที่ผสมยา หากเป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีปริมาณมากหรือต้องใช้หลายครั้งควรมีการระบุ แต่หากเป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีปริมาณน้อยหรือใช้ครั้งเดียวอาจไม่จำเป็นต้องระบุได้

2. ตัวอักษร อาจใช้ตามคำแนะนำ ดังนี้

- ตัวอักษรแบบ Arial
- สีดำ (black)
- ตัวหนา (bold)
- ขนาด (font size) ๑๒
- ชื่อยา ใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ (upper case)

- ความเข้มข้นและปริมาณของยา ใช้ตัวอักษรพิมพ์เล็ก (lower case) เพื่อลดความผิดพลาดให้สามารถเห็นได้ชัดเจนมากขึ้น อาจมีการใช้ระบบ Tall Man Letters เช่น fentaNYL, SUFentanil, ePHEDrine, EPINEPHine, DOPamine, DOBUTamine, NiCARdipine เป็นต้น และมีคำแนะนำให้ยาทุกชนิดใช้ตัวอักษรสีดำตัวหนา ยกเว้น succinylcholine และ epinephrine ให้พิมพ์เป็นสีที่ตรงข้ามกับพื้นหลังภายในแถบสีดำที่เริ่มจากขอบถึงขอบอีกด้านหนึ่ง

3. สีของฉลาก

Medication	Panton Matching System (PMS) ^a	RGB ^b	Color
Induction agents	Process Yellow C	255.255.0	
Benzodiazepines and Tranquilizers	Orange 151	255.102.0	
Benzodiazepines antagonists	Orange 151/ White Diagonal Stripes		
Muscle relaxants	Warm Red ^c	245.64.41	
Muscle relaxant antagonists	Warm Red ^c / White Diagonal Stripes		
Opioid/Narcotics	Blue 297	133.199.227	
Opioid/Narcotic antagonists	Blue 297/ White Diagonal Stripes		
Major Tranquilizers and Anti-emetics	Salmon 156	237.194.130	
Vasopressors	Violet 256	222.191.217	
Hypotensive agents	Violet 256/ White Diagonal Stripes		
Local anesthetics	Gray 401	194.184.171	
Anticholinergic agents	Green 367	163.217.99	
Beta blockers	Copper 876U ^d	176.135.112	

Modified from American Society of Anesthesiologists. Statement on creating labels of pharmaceuticals for use in Anesthesiology.

^a ระบบสีสำหรับโรงพิมพ์

^b ระบบสีสำหรับคอมพิวเตอร์ RGB: Red, Green, Blue ซึ่งออกแบบโดย American Society for Testing and Material; ASTM และ International Organization for Standard; ISO ซึ่งต้องมีแปลงข้อมูลเป็น CMYK (Cyan, Magenta, Yellow, black) หรือ PMS ก่อนการพิมพ์

^c เนื่องจากสี Florescent Red 805 และ Florescent Red 811 ซึ่งออกแบบโดย ASTM และ ISO ตามลำดับ โรงพิมพ์ทั่วไปอาจหาสีสะท้อนแสง Florescent ได้ยาก จึงใช้สีทางเลือกที่ออกแบบโดย ISO

^d ISO ไม่มีการออกแบบสีสำหรับ Beta-blockers จึงใช้สีจากระบบ ASTM

เอกสารอ้างอิง

1. American Society of Anesthesiologists. Statement on creating labels of pharmaceuticals for use in Anesthesiology. Approved by the ASA House of Delegates on Oct 27, 2004 and last amended on Oct 28, 2015.
2. The Royal College of Anaesthetists. Syringe labelling in critical care areas. [cited 2019 Feb 2]. Available from <https://www.esahq.org/~media/ESA/Files/Downloads/Resources-PatientSafety-PatientSafety-UK%20-%20syringelabels03.ashx>
3. Kothari D, Agrawal J. Colour-coded syringe labels: a modification to enhance patient safety. Br J Anaesth. :1056-8.
4. ASTM D4267, Standard Specification for Label for Small-Volume (100 ml or less) Parenteral Drug Containers
5. ASTM D6398, Standard Practice to Enhance Identification of Drug Names on Labels
6. ASTM D4774-11, Standard Specifications for User Applied Drug Labels in Anesthesiology
7. ISO 26825:2008, Anaesthetic and respiratory equipment – User-applied labels for syringes containing drugs used during anaesthesia – Colour, design and performance

ประกาศนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

ลงชื่อ

(แพทย์หญิง ประภา รัตน์ไชย)

ประธานราชวิทยาลัยวิสัญญีแพทย์แห่งประเทศไทย

ภาคผนวก
ตัวอย่างฉลากยาวิสัญญีสำหรับติดกระบอกฉีดยา

THIOPENTAL	PROPOFOL 10 mg/ml
MIDAZOLAM 1 mg/ml	FLUMAZENIL 0.1 mg/ml
10 mg/ml	25 mg/ml
ATROPINE 0.1 mg/ml	NEOSTIGMINE 2.5 mg/ml
FENTANYL 50 mcg/ml	NALOXONE 10 mg/ml
ONDANSETRON 2 mg/ml	LABETALOL 5 mg/ml
EPHEDRINE 3 mg/ml	EPINEPHRINE 1 mg/ml
NICARDIPINE 1 mg/ml	LIDOCAINE 10 mg/ml

คณะกรรมการจัดทำแนวพัฒนา

1. รศ.นพ. วรุต ลากพิเศษพันธุ์
2. พญ. พัชรี ยี่มรัตน์บวร
3. ผศ.นพ. นรุทม์ เรือนอนุกุล

ผ่านการพิจารณาโดย พญ. ประภา รัตน์ไชย ประธาน และคณะกรรมการบริหารราชวิทยาลัยวิสัญญีแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2561-2562

